

Except from the shoots of an olive tree

חוץ מגרופיות של זית –

Overview

The ברייתא mentions the ten enactments of יהושע, among them that one may strip off a branch from someone's tree to use it as a sapling or for a graft. The exception is that one may not do that מגרופיות של זית. There is a dispute what גרופיות means.

פירש בקונטרס¹ מלא שני אגרופין -

– explained גרופיות רש"י to mean the size of two fistfuls

offers a differing opinion:

ובערוך פירש מגרופיים ענפים וענפי הזית קרויין גרופיים -

And the ערוך explains מגרופיים to mean branches, for the branches of an olive tree are called גרופיים -

כמו יחור בתאנה וזמורה בגפנים שכל אחד יש לו שם לבדו –

Just like יחור is the branch of a fig tree, and זמורה is the branch of a grapevine, for each one of the branches of the various trees has its own name -

והביא הא דאמר בבראשית רבה² ואתה³ קח לך מכל מאכל אשר יאכל -

And the ערוך cites as proof that which is written in בראשית רבה on the verse, 'and you shall take for yourself from all types of food that can be eaten'; this means - זמורות לנטיעות יחורי לתאנים גרופיות⁴ לזיתים:

זמורות for planting grapevines, יחורי for fig trees, גרופיות for olive trees.

Summary

גרופיות according to רש"י means fists, while according to the ערוך it is the name of the olive tree branches.

Thinking it over

How would the ערוך explain the משנה in ב"ב (cited by חוץ ד"ה חוץ) that זיתים לקוץ (רש"י ד"ה חוץ) that פרש"י and the ערוך? and what is the difference להלכה between שתי גרופיות

¹ in חוץ ד"ה חוץ states that when one cuts down his olive tree for firewood, he leaves over from the trunk the length of two fistfuls (from the ground). Shoots (or branches) begin growing from this diminished trunk, and one is not permitted to break off these branches.

² סוף פרשה לא.

³ בראשית (נח) ו,כא.

⁴ We see from this מדרש that גרופיות are the branches of זיתים, just like זמורות and יחורי are branches from grapevines and fig trees respectively.